

danske Landbrug i indeværende Aar siden den 1. Januar har haft en gennemsnitlig Merindtægt paa Salget af sine Kreaturer paa mindst i Mill. Kr. daglig, naar vi sammenligner de Priser, til hvilke Kreaturerne er solgte nu, med de Priser, de kunde indbringe før Krigen. Her er altsaa overordentlig store ekstraordinære Krigsindtægter, som nu tilflyder et enkelt Erhverv, og overfor dette staar Fordyrelsen for den store Befolkning af et saa vigtigt Fødemiddel som Kød. De samme Betragtninger, som fører til, at man vil tage Penge fra Skibsfartens store Indtægter for at lette Byrderne for andre Erhverv, maa logisk føre til, at man tager Penge fra Kvægavlen for at lette Byrden for dem, som skal købe Kødet. Det er det fristende, det er det populære, der er i denne Særbeskatning, men det er tillige det fuldkomment vilkaarlige, og man fjerner sig derved fra det Retfærdighedsgrundlag, som behandler alle Erhverv og alle Borgere efter samme Regler. Behøver Staten ekstraordinære Indtægter, bør den tage dem ved en almindeligt gældende om end ekstraordinær Skat paa al Krigsindtægt og hverken begrænse den til enkelte Erhverv eller til enkelte Former for Forretninger. Hvis man vil tage det hele fra Aktieselskaber alene, begaar man ogsaa en Uret, thi det er en bekendt Sag, at der er store Erhverv her i Landet, som ikke kender Aktieselskabsformen, eller som, naar de bruger den, giver den et andet Navn, der stiller dem udenfor alle de Regler, der ellers gælder for Aktieselskaber; jeg sigter her til Andelsselskaberne.

Det andet Ledemotiv, som har spillet en stor Rolle under denne Sags Behandling, er Spørgsmaalet om de høje Fragter og det hos alle tilstedeværende naturlige Ønske om at modarbejde dem. Men her synes jeg, det kortelig maa siges, at man modarbejder ikke de høje Fragter ved at beskatte Skibsfarten, man forøger derved kun Fragterne. Ønsket om at nedsætte Fragterne maatte naturligt føre til ganske andre Forholdsregler, nemlig til Bestræbelser for at organisere Skibsfarten og Befragtningen paa en anden Maade. Her er Ondets Rod, og herimod bør man rette sine Bestræbelser, hvis man vil opnaa noget, der virkelig er gavnligt og nyttigt. Regeringen har jo været inde paa denne Vej, og den Vej, man først var inde paa: ved Forhandling med Skibsfarten at søge Fragterne regulerede og regulerede nedad, er den rette. Jeg skal ikke ved denne Lejlighed udtale mig om, hvorfor det ikke

lykkedes, og om, hvorvidt Fejlen ligger paa den ene eller paa den anden eller paa begge Sider, men jeg vil kun fremhæve, at det er ikke ved Beskatning af Fragterne, at man hjælper paa Priserne, men det er ved effektivt at nedbringe selve Fragterne. Pengetilskud fra Statens Side kan ikke hjælpe. Vi kan tage et meget nærliggende og overordentlig aktuelt Eksempel, nemlig Kullene. Vor Indførsel af Kul ad Søvejen fra England andrager saadant noget som 3 Mill. Tons aarlig. Disse 3 Mill. Tons kostede før Krigen saadant noget som 50—55 Mill. Kr.; de koster med de nuværende Priser henimod 250 Mill. Kr., altsaa er der en Fordyrelse paa ca. 200 Mill. Kr. Henimod Halvdelen af denne Forøgelse skyldes højere Priser i Udlandet. Den anden Halvdel skyldes Fragterne, men deraf falder atter kun en Del paa danske Skibe; en stor Del falder paa udenlandske Skibe. Og selv om man nu vil tage atter helt op til 50 pCt. af, hvad Rederne ekstraordinært tjener, vilde der dog let blive 150—175 Mill. Kr.s Fordyrelse paa Kul tilbage, som man ikke paa nogen Maade kunde dække ved at beskatte Skibsfarten paa dens ekstraordinære Indtægt og bruge alle Pengene til Kul. Nu er det ikke Kullene alene, det drejer sig om, men der er ogsaa andre Varer, der fordyres, om ikke just i ganske samme Forhold saa i mange Tilfælde næsten lige saa alvorligt. Som Middel til en Prisregulering maa man derfor erklære baade det Lovforslag, som blev vedtaget her i Folketinget, og det, som nu er vedtaget i Landstinget, for ikke at være i Stand til at naa Maalet.

Endelig skal jeg kortelig berøre det, som for mig staar som det sidste Ledemotiv i denne Sags Behandling. Det er Landbrugets Særbyrde. Man kan se denne fra to Sider. Man kan tale om det nødlidende Landbrug, som maa have Tilskud for overhovedet at gaa, og om det Landbrug, der er blevet uretfærdigt beskattet og kan kræve Støtte som en Retfærdighedshandling. Jeg vil helst lade Spørgsmaalet om det nødlidende Landbrug ligge, thi ingen vil for Alvor hævde den Paastand, at Landbruget for Øjeblikket er nødlidende og trænger til Penge. Vanskeligheder for et enkelt Erhverv, som kun danner en Del af hver enkelt Bedrift, vilde heller ikke berettige dertil. Tager man den anden Opfattelse, at Landbruget er uretfærdigt belastet, har faaet en Særbyrde, som med Rette maa kræve nogen Godtgørelse, nogen Udjævning fra Statens